

тъла, ако не ѝ се връщат об- ратно всѣка година, и реколтата отъ година на година ще намалява.

На почвата може да се подържа силата, ако всѣка година се връща въ видъ на торъ по-голѣмата частъ на пепелъта, която се изтегля отъ нея съ прибраната реколта. И въ ония сграни, дето земедѣл- цитѣ знаятъ това и умѣятъ да събиратъ и запазватъ тора, поч- вата не само не намалява пло- дородието си, но го е удвоила и утроила.

\* \* \*

У насъ, обаче, не е така. У насъ има много мѣста, дето ни- какъ не събиратъ тора, или подъ страха на санитарнитѣ власти го изхвърлятъ нѣкъде по краищата да го пилѣе вѣтрътъ и да го носи водата. Въ други мѣста го съ- биратъ, но го употребяватъ за гориво, а пепелъта трупатъ на голѣми купища и тъй я оставятъ за каквото и да е. Само въ краи- ща съ по-бедна почва съби- ратъ тора. Но и въ тия краища събирането, запазването и употре- бението на тора става така нера- зумно, както не става въ никоя напреднала страна. У насъ нито въ едно селско стопанство има устроено торище, въ което да се събира и запазва торътъ, пикочъта отъ добитъка, пепелъта отъ огни- щето и въобще всички отпадъци въ стопанството. У насъ торище е всѣко пусто мѣсто, край селото, безъ всѣкакви приспособления. Тамъ се изхвърля частъ отъ тора,

колкото да не прѣчи въ двора, безъ да се обръща внимание по- нататъкъ, какво става съ него. Тамъ торътъ гние, валигодъждътъ, духа го вѣтрътъ. Отъ него почти всичкиятъ азотъ излетява въ въз- духа, а заедно съ него много милиони златни лева се губятъ. Дъждътъ пъкъ измива всички ка- лиеви и фосфорни соли и рѣкитѣ носятъ това ценно богатство въ моретата.

Какво губи нашето земедѣлие отъ всичко това или какъвъ да- нѣкъ плаща нашиятъ замедѣлецъ на незнанието и неумението, може приблизително да се види отъ следната смѣтка. Ако речемъ да повърнемъ на нашата орна земя само онова количество пепелъ, което е изтеглено отъ нея презъ 1922. год. и то само калиятъ, фосфорътъ и азотътъ, то трѣбва да купимъ минерални (изкустве- ни) торове, а именно: калиевъ торъ 137,000,000 кгр. по 5 лв. прави 685,000,000 лв., фосфо- ренъ торъ 100,000,000 кгр. пакъ по 5 лв. прави 500,000,000 лв. и азотенъ торъ (селитра) 339,000,000 кгр. по 8 лв. прави 2,712,000,000 лв. или всичко трѣбва да заплатимъ **три мили- арда осемстотинъ деветдесетъ и седемъ милиона лева!**

Връщаме ли поне една стотна отъ всичко това на земята, която ни храни? Не хвърляме ли въ морето и въ въздуха много мили- они и по този начинъ не пра- вимъ ли нашата хубава земя все по-бедна и по-бедна?